

На основу члана 122. став 4, члана 126. став 5. и члана 127. став 5. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005 и 91/2010) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004 и 44/2010), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О КОНТРОЛИ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ НА КОНСОЛИДОВАНОЈ ОСНОВИ

1. Овом одлуком прописују се ближи услови и начин вршења контроле банкарске групе на консолидованој основи, обим и садржај консолидованих финансијских извештаја ове групе, ближи услови и начин управљања ризицима на нивоу те групе, као и начин извештавања Народне банке Србије, односно учесталост подношења консолидованих финансијских извештаја и начин утврђивања и достављања података из члана 127. став 1. Закона о банкама (у даљем тексту: Закон).

Контрола банкарске групе на консолидованој основи

2. Народна банка Србије врши контролу на консолидованој основи:

- 1) банкарске групе чије највише матично друштво има седиште у Републици Србији;
- 2) банкарске групе чије највише матично друштво има седиште изван Републике Србије а чију контролу на консолидованој основи регулаторно тело државе порекла тог друштва не врши на начин који задовољава услове Народне банке Србије, односно ако не постоји одговарајућа сарадња;
- 3) банке са седиштем у Републици Србији – члана банкарске групе чију контролу на консолидованој основи врши регулаторно тело државе порекла највишег матичног друштва те групе, као и подређених друштава ове банке и придружених друштава зависних друштава те банке (потконсолидација).

Контролом на консолидованој основи на начин који задовољава услове Народне банке Србије, у смислу става 1. одредба под 2) ове тачке, сматра се контрола коју регулаторно тело из те одредбе врши у складу с међународним стандардима и принципима Базелског комитета за супервизију банака, а одговарајућом сарадњом, у смислу те одредбе, сматра се споразум о сарадњи закључен с тим телом, односно успостављена размена информација.

3. Ако више банака са седиштем у Републици Србији припада банкарској групи из тачке 2. став 1. одредба под 3) ове одлуке – највишим матичним друштвом у Републици Србији сматра се банка која има највећу билансну суму.

Обим и садржај консолидованих финансијских извештаја банкарске групе

4. Највише матично друштво банкарске групе чију контролу на консолидованој основи врши Народна банка Србије (у даљем тексту: највише матично друштво) дужно је да саставља и Народној банци Србије подноси консолидоване финансијске извештаје банкарске групе (у даљем тексту: консолидовани финансијски извештаји), чије се позиције процењују у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања.

Под консолидованим финансијским извештајима, у смислу ове одлуке, подразумевају се консолидовани биланс стања, биланс успеха и извештај о осталом резултату.

5. Највише матично друштво је дужно да при сачињавању консолидованих финансијских извештаја примени метод пуне консолидације – на основу својих финансијских извештаја и финансијских извештаја својих зависних друштава која нису друштва за осигурање, односно друштва за управљање инвестиционим фондовима, односно друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, као и да обезбеди да сви чланови банкарске групе на које се примењује овај метод користе јединствене рачуноводствене политике, односно јединствена начела вредновања рачуноводствених позиција и њиховог исказивања у појединачним финансијским извештајима.

Изузетно од става 1. ове тачке, највише матично друштво може при сачињавању консолидованих финансијских извештаја применити метод пропорционалне консолидације ако је његова одговорност за пословање подређеног друштва ограничена само на његов удео у капиталу овог друштва, и то с обзиром на одговорност других акционара или чланова тог друштва који су солвентни у смислу прописа којима се уређује њихово пословање.

Процену одговорности из става 2. ове тачке врши Народна банка Србије, а на основу:

– документације којом највише матично друштво доказује висину свог удела у капиталу подређеног друштва;

– друге документације за коју закључи да јој је потребна (нпр. споразум о међусобним правима и обавезама других акционара или чланова подређеног друштва).

6. Учешћа највишег матичног друштва у придруженим друштвима, као и у зависним друштвима која су друштва за осигурање, друштва за управљање инвестиционим фондовима, односно друштва за управљање добровољним пензијским фондовима – приказују се у консолидованим финансијским извештајима применом метода удела.

7. Ако Народна банка Србије процени да, осим повезаности утврђене у тач. 5. и 6. ове одлуке, постоји друга врста повезаности између банке и лица у финансијском сектору, може наложити спровођење консолидације ове банке и ових лица, као и у ком обиму и на који начин ће се спровести та консолидација.

8. Највише матично друштво није дужно да у консолидовани финансијски извештај укључи подређено друштво које је лице у финансијском сектору, односно подређено друштво из члана 124. став 3. Закона у следећим случајевима:

- кад је укупна билансна сума тог подређеног друштва мања од 1% билансне суме највишег матичног друштва или банке;
- кад то подређено друштво нема утицај на несметано вршење контроле на консолидованој основи;
- кад би укључивање тог подређеног друштва у консолидовани финансијски извештај наводило на погрешне закључке при вршењу контроле на консолидованој основи;
- кад то подређено друштво има седиште у трећој држави а постоје правне препреке за достављање потребних информација.

Ако више подређених друштава испуњава услов из става 1, алинеја друга, ове тачке, највише матично друштво дужно је да их укључи у консолидовани финансијски извештај ако, када се узму у обзир њихове укупне активности, ова друштва ипак имају утицај на несметано вршење контроле на консолидованој основи.

Процену да највише матично друштво није дужно да у консолидовани финансијски извештај укључи подређено друштво, односно подређена друштва на начин из ст. 1. и 2. ове тачке врши Народна банка Србије, а на основу:

- годишњег финансијског извештаја највишег матичног друштва у Републици Србији, односно друштва које у највишем матичном друштву има знатно учешће и подређеног друштва или друштава;
- друге документације за коју закључи да јој је потребна.

Учешће највишег матичног друштва у капиталу правног лица које није укључено у консолидовани финансијски извештај представља одбитну ставку од капитала банкарске групе.

Највише матично друштво је дужно да обезбеди достављање свих података у вези са искључивањем појединачних правних лица из консолидованог финансијског извештаја а неопходни су за спровођење контроле на консолидованој основи, односно за потребе извештавања Народне банке Србије.

Управљање ризицима на нивоу банкарске групе

9. Највише матично друштво је дужно да обезбеди свеобухватан и поуздан систем управљања свим ризицима којима је банкарска група изложена или може бити изложена у свом пословању, у складу са Законом и прописима којима се уређује управљање ризицима банке.

Највише матично друштво је дужно да својим унутрашњим актима уреди начин управљања ризицима и обезбеди да сваки члан банкарске групе унутрашње акте усклади са унутрашњим актима највишег матичног друштва, као и с природом, обимом и сложености активности банкарске групе.

10. Највише матично друштво дужно је да обезбеди да се:

- процес интерне процене адекватности капитала, процес интерне процене ликвидности и израчунавање великих изложености банкарске групе врше у складу са Законом и прописима којима се уређује управљање ризицима банке;
- улагања банкарске групе у лица која нису лица у финансијском сектору, као и улагања у основна средства и инвестиционе некретнине врше у складу са Законом и прописима Народне банке Србије.

11. Највише матично друштво је дужно да усвоји и спроводи унутрашње акте којима се уређује:

- објављивање података, односно информација за банкарску групу на консолидованој основи, у складу са одлуком којом се уређује објављивање података и информација банке;
- састављање и подношење финансијских и других извештаја за банкарску групу на консолидованој основи, у складу са овом одлуком, одлуком којом се уређује извештавање банака и одлуком којом се уређује извештавање о адекватности капитала банке.

*Управљање ризиком ликвидности
на нивоу банкарске групе*

11а. Највише матично друштво дужно је да на нивоу банкарске групе успостави систем управљања ризиком ликвидности, да израчунава показатељ покрића ликвидном активом, показатељ нето стабилних извора финансирања и да сходно примењује одговарајућа ограничења која се односе на изложеност банке ризику ликвидности, као и посебне захтеве у вези с ликвидношћу банке у складу са одредбама одлуке којом се уређује управљање ризиком ликвидности банке.

*Управљање каматним ризиком у банкарској књизи
(IRRBB ризиком) и ризиком кредитног распона у банкарској књизи
(CSRBB ризиком) на нивоу банкарске групе*

11б. Банка, односно банкарски холдинг обезбеђује успостављање система и процеса управљања IRRBB ризиком и CSRBB ризиком на нивоу банкарске групе сходном применом одредаба одлуке којом се уређује управљање каматним ризиком у банкарској књизи.

Банка, односно банкарски холдинг мери изложеност банкарске групе IRRBB ризику сходном применом одредаба одлуке из става 1. ове тачке. При мерењу изложености банкарске групе IRRBB ризику примењује се стандардизовани приступ, осим ако је банкарска група добила сагласност Народне банке Србије да примењује поједностављени стандардизовани приступ.¹

*Управљање ризиком прекомерног степена задужености
на нивоу банкарске групе*

11в. Највише матично друштво дужно је да на нивоу банкарске групе управља ризиком прекомерног степена задужености сходном применом одредаба одлуке којом се уређује управљање ризицима банке.

¹ Тачка 11б. ове одлуке примењује се од 1. јануара 2026. године.

Капитал, показатељи капитала и капитални захтеви за банкарску групу

Капитал банкарске групе

12. Највише матично друштво је дужно да капитал банкарске групе израчунава у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Капитал банкарске групе чини збир основног капитала и допунског капитала банкарске групе, при чему основни капитал банкарске групе чини збир основног акцијског капитала и додатног основног капитала банкарске групе. Регулаторна прилагођавања за која се коригује основни акцијски капитал, елементи и одбитне ставке од основног акцијског капитала, додатног основног капитала и допунског капитала банкарске групе утврђују се у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Највише матично друштво је дужно да на консолидованој основи, у обиму и на начин прописан тач. 5. до 8. ове одлуке, испуни захтеве који се односе на капитал банкарске групе сходном применом одредаба одлуке којом се уређује адекватност капитала банке.

Мањинска учешћа, инструменти додатног основног капитала и инструменти допунског капитала које су издала зависна друштва

12а. У основни акцијски капитал банкарске групе укључују се учешћа без права контроле (у даљем тексту: мањинска учешћа).

Мањинска учешћа представљају збир инструмената основног акцијског капитала, припадајуће емисионе премије уз те инструменте, добити, резерви из добити и осталих резерви, изузев резерви за опште банкарске ризике, зависног друштва највишег матичног друштва ако су испуњени следећи услови:

1) зависно друштво је банка или инвестиционо друштво из Републике Србије, односно кредитна институција или инвестиционо друштво из државе чланице Европске уније или из државе која није чланица Европске уније ако су прописи те државе којима се уређује њихово пословање, као и надзор над пословањем тих лица, усклађени са одговарајућим прописима Европске уније;

2) зависно друштво је укључено у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије;

3) инструменти основног акцијског капитала из овог става у власништву су лица која нису укључена у консолидацију из одредбе под 2) тог става.

Мањинска учешћа која, непосредно или посредно, преко друштва за посебне намене или на други начин, финансира матично правно лице највишег матичног друштва или његово подређено друштво – не испуњавају услове да се признају као основни акцијски капитал банкарске групе.

126. У додатни основни капитал банкарске групе укључује се квалификовани додатни основни капитал зависног друштва највишег матичног друштва.

Квалификовани додатни основни капитал из става 1. ове тачке обухвата инструменте додатног основног капитала које је издало зависно друштво највишег матичног друштва, као и припадајуће емисионе премије, ако су испуњени следећи услови:

1) зависно друштво је банка или инвестиционо друштво из Републике Србије, односно кредитна институција или инвестиционо друштво из државе чланице Европске уније или из државе која није чланица Европске уније ако су прописи те државе којима се уређује њихово пословање, као и надзор над пословањем тих лица, усклађени са одговарајућим прописима Европске уније;

2) зависно друштво је укључено у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије;

3) ови инструменти у власништву су лица која нису укључена у консолидацију из одредбе под 2) овог става.

Квалификовани основни капитал представља збир мањинских учешћа и квалификованог додатног основног капитала из ове тачке.

У допунски капитал банкарске групе укључује се квалификовани допунски капитал зависног друштва највишег матичног друштва.

Квалификовани допунски капитал обухвата инструменте допунског капитала и субординиране обавезе зависног друштва највишег матичног друштва, као и припадајуће емисионе премије, ако су испуњени услови из става 2. ове тачке.

Квалификовани капитал представља збир квалификованог основног капитала и квалификованог допунског капитала из ове тачке.

12в. У додатни основни капитал банкарске групе укључује се квалификовани додатни основни капитал друштва за посебне намене.

Квалификовани додатни основни капитал из става 1. ове тачке обухвата инструменте додатног основног капитала које је издало друштво за посебне намене, као и припадајуће емисионе премије, ако су испуњени следећи услови:

1) друштво за посебне намене које издаје те инструменте укључено је у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије;

2) испуњени су услови за укључивање инструмената додатног основног капитала у обрачун додатног основног капитала прописани одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

3) једина имовина друштва за посебне намене јесте његово улагање у капитал матичног друштва или његовог подређеног друштва које је укључено у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије и та имовина испуњава услове из одредбе под 2) овог става.

У допунски капитал банкарске групе може бити укључен квалификовани допунски капитал друштва за посебне намене.

Квалификовани допунски капитал обухвата инструменте допунског капитала и субординиране обавезе друштва за посебне намене, као и припадајуће емисионе премије, ако су испуњени следећи услови:

1) друштво за посебне намене које издаје те инструменте укључено је у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије;

2) испуњени су услови за укључивање инструмената допунског капитала банке и субординираних обавеза у обрачун допунског капитала банке прописани одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

3) једина имовина друштва за посебне намене јесте његово улагање у капитал матичног друштва или његовог подређеног друштва које је укључено у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије и та имовина испуњава услове из одредбе под 2) овог става.

Ако оцени да је имовина друштва за посебне намене – не рачунајући његово улагање у капитал матичног друштва или његовог подређеног друштва укљученог у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи коју врши Народна банка Србије – минимална и да није значајна за то друштво за посебне намене, Народна банка Србије може дати сагласност да се у додатни основни капитал, односно допунски капитал банкарске групе укључи и квалификовани додатни основни капитал, односно квалификовани допунски капитал друштва за посебне намене и ако није испуњен услов из става 2. одредба под 3) и става 4. одредба под 3) ове тачке.

Сматра се да је имовина друштва за посебне намене минимална и да није значајна ако су испуњени следећи услови:

1) имовина друштва за посебне намене, не рачунајући улагања у капитал матичног друштва или његовог подређеног друштва, ограничена је на имовину у готовини намењену за купонске исплате и откуп доспелих инструмената капитала;

2) имовина друштва за посебне намене, осим имовине из одредбе под 1) овог става, није већа од 0,5% вредности просечне укупне имовине друштва за посебне намене током последње три године, изузев ако је већи проценат неопходан како би се омогућило искључиво покриће текућих трошкова друштва за посебне намене, а одговарајући номинални износ имовине друштва за посебне намене не прелази 60.000.000 динара.

12г. Највише матично друштво утврђује износ мањинских учешћа у зависном друштву која се укључују у основни акцијски капитал банкарске групе одузимањем од мањинских учешћа у том зависном друштву износа који се добија множењем износа из одредбе под 1) и процента из одредбе под 2) овог става:

1) основни акцијски капитал зависног друштва умањен за нижи од следећа два износа:

– износ основног акцијског капитала тог зависног друштва који је потребан за испуњење свих захтева прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа показатеља адекватности основног акцијског капитала, односно увећаних показатеља адекватности основног акцијског капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу основног акцијског капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније,

– износ основног акцијског капитала банкарске групе који се односи на то зависно друштво који је потребан за испуњење свих захтева на консолидованој основи прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа показатеља адекватности основног акцијског капитала, односно увећаних показатеља адекватности основног акцијског капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу основног акцијског капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније;

2) мањинска учешћа у зависном друштву изражена као проценат од свих инструмената основног акцијског капитала тог друштва и припадајућих емисионих премија, добити, резерви из добити и осталих резерви, изузев резерви за опште банкарске ризике.

Обрачун из става 1. ове тачке врши се на потконсолидованој основи за свако зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке.

Највише матично друштво може се одредити да не врши обрачун из става 1. ове тачке за зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке, у ком случају се мањинско учешће у том зависном друштву не може укључити у основни акцијски капитал банкарске групе.

12д. За потребе обрачуна на потконсолидованој основи у складу с тачком 12г став 2, тачком 12ђ став 2. и тачком 12ж став 2. ове одлуке, квалификована мањинска учешћа у зависном друштву из тачке 12а те одлуке које је и само матично друштво лица из става 2. те тачке израчунавају се на начин утврђен одредбама ове тачке.

Ако зависно друштво израчунава капиталне захтеве на нивоу његовог консолидованог положаја (на потконсолидованој основи), у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, примењује се следеће:

1) основни акцијски капитал тог зависног друштва на консолидованој основи из тачке 12г став 1. одредба под 1) ове одлуке укључује призната мањинска учешћа у његовим зависним друштвима израчуната у складу с тачком 12г ове одлуке и одредбама ове тачке;

2) за потребе обрачуна из овог става, износ основног акцијског капитала у складу са захтевима из тачке 12г став 1. одредба под 1), алинеја прва, ове одлуке представља износ који је потребан за испуњење захтева за основни акцијски капитал тог зависног друштва на нивоу његовог консолидованог положаја, израчунат у складу с тачком 12г став 1. одредба под 1) ове одлуке; увећани показатељи

адекватности основног акцијског капитала јесу они показатељи које је одредило тело надлежно за надзор зависног друштва;

3) за потребе обрачуна из овог става, износ основног акцијског капитала у складу са захтевима из тачке 12г став 1. одредба под 1), алинеја друга, ове одлуке представља допринос зависног друштва на нивоу његовог консолидованог положаја капиталним захтевима за основни акцијски капитал банке за коју се призната мањинска учешћа израчунавају на консолидованој основи; у обрачун доприноса не укључују се трансакције између лица која су укључена у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи.

При спровођењу консолидације из става 2. одредба под 3) ове тачке, зависно друштво не укључује капиталне захтеве његових зависних друштава која нису укључена у консолидацију за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи.

Начин обрачуна из ст. 2. и 3. ове тачке сходно се примењује на обрачун износа квалификованог основног капитала у складу с тачком 12ђ ове одлуке и износа квалификованог капитала у складу с тачком 12ж те одлуке, при чему се упућивање на основни акцијски капитал посматра као упућивање на основни капитал, односно на капитал.

Ако највише матично друштво има зависно друштво посредника које није лице из тачке 12а став 2. ове одлуке и ако тај посредник има зависна друштва из тог става – највише матично друштво може у свој основни акцијски капитал укључити износ мањинског учешћа у тим зависним друштвима израчунат у складу с тачком 12г став 1. ове одлуке. Највише матично друштво банкарске групе не може у свој основни акцијски капитал укључити мањинска учешћа у зависном друштву посредника које није обухваћено тачком 12а став 2. ове одлуке.

12ђ. Највише матично друштво утврђује износ квалификованог основног капитала зависног друштва који се укључује у капитал банкарске групе одузимањем од квалификованог основног капитала тог зависног друштва износа који се добија множењем износа из одредбе под 1) и процента из одредбе под 2) овог става:

1) основни капитал зависног друштва умањен за нижи од следећа два износа:

– износ основног капитала зависног друштва који је потребан за испуњење свих захтева прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа показатеља адекватности основног капитала, односно увећаних

показатеља адекватности основног капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу основног капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније,

– износ основног капитала банкарске групе који се односи на то зависно друштво који је потребан за испуњење свих захтева на консолидованој основи прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа показатеља адекватности основног капитала, односно увећаних показатеља адекватности основног капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу основног капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније;

2) квалификовани основни капитал зависног друштва изражен као проценат од свих инструмената основног капитала тог друштва и припадајућих емисионих премија, добити, резерви из добити и осталих резерви, изузев резерви за опште банкарске ризике.

Обрачун из става 1. ове тачке врши се на потконсолидованој основи за свако зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке.

Највише матично друштво може се одредити да не врши обрачун из става 1. ове тачке за зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке, у ком случају се квалификовани основни капитал тог зависног друштва не може укључити у основни капитал банкарске групе.

12е. Највише матично друштво утврђује износ квалификованог основног капитала зависног друштва који се укључује у додатни основни капитал банкарске групе одузимањем од квалификованог основног капитала тог зависног друштва који се укључује у основни капитал банкарске групе износа мањинских учешћа тог друштва која се признају у основном акцијском капиталу банкарске групе.

12ж. Највише матично друштво утврђује износ квалификованог капитала зависног друштва који се укључује у капитал банкарске групе одузимањем од квалификованог капитала тог зависног друштва износа који се добија множењем износа из одредбе под 1) и процента из одредбе под 2) овог става:

1) капитал зависног друштва умањен за нижи од следећа два износа:

– износ капитала зависног друштва који је потребан за испуњење свих захтева прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа

показатеља адекватности капитала, односно увећаних показатеља адекватности капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније,

– износ капитала банкарске групе који се односи на зависно друштво који је потребан за испуњење свих захтева на консолидованој основи прописаних одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (захтева за одржавање минималног нивоа показатеља адекватности капитала, односно увећаних показатеља адекватности капитала и захтева за комбиновани заштитни слој капитала) и прописима Европске уније, као и било којих додатних захтева у погледу капитала утврђених прописима држава које нису чланице Европске уније;

2) квалификовани капитал зависног друштва изражен као проценат од свих инструмената капитала тог друштва који су укључени у основни акцијски капитал, додатни основни капитал и допунски капитал и припадајућих емисионих премија, добити, резерви из добити и осталих резерви, изузев резерви за опште банкарске ризике.

Обрачун из става 1. ове тачке врши се на потконсолидованој основи за свако зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке.

Највише матично друштво може се одредити да не врши обрачун из става 1. ове тачке за зависно друштво из тачке 12а став 2. ове одлуке, у ком случају се квалификовани капитал тог зависног друштва не може укључити у капитал банкарске групе.

12з. Највише матично друштво утврђује износ квалификованог капитала зависног друштва који се признаје у допунском капиталу банкарске групе одузимањем од квалификованог капитала тог зависног друштва који се укључује у капитал банкарске групе износа квалификованог основног капитала тог друштва који се укључује у основни капитал банкарске групе.

Показатељи капитала за банкарску групу

13. Банкарска група је дужна да, ради стабилног и сигурног пословања банке, односно ради испуњења њених обавеза према повериоцима – показатељ адекватности капитала банкарске групе, показатељ адекватности основног капитала банкарске групе, показатељ адекватности основног акцијског капитала банкарске групе, као и показатељ степена задужености (левериџ) банкарске групе, одржава на прописаним нивоима.

Показатељ адекватности капитала банкарске групе јесте однос капитала банкарске групе и ризичне активе обрачунате за банкарску групу у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Показатељ адекватности основног капитала банкарске групе јесте однос основног капитала банкарске групе и ризичне активе обрачунате за банкарску групу у складу са одлукама из става 2. ове тачке.

Показатељ адекватности основног акцијског капитала банкарске групе јесте однос основног акцијског капитала банкарске групе и ризичне активе обрачунате у складу са одлукама из става 2. ове тачке.

Показатељ степена задужености банкарске групе представља процентуално изражен однос између основног капитала банкарске групе и укупног износа изложености банкарске групе које се укључују у обрачун овог показатеља, сходном применом одредаба одлуке којом се уређује адекватност капитала банке.

14. Банкарска група је дужна да показатеље из тачке 13. ове одлуке одржава на нивоима који нису нижи од:

- 1) 4,5%, за показатељ адекватности основног акцијског капитала банкарске групе;
- 2) 6%, за показатељ адекватности основног капитала банкарске групе;
- 3) 8%, за показатељ адекватности капитала банкарске групе;
- 4) 3%, за показатељ степена задужености банкарске групе.

На обрачун показатеља адекватности капитала банкарске групе сходно се примењују одредбе одлуке којом се уређује адекватност капитала банке, осим ако овом одлуком није друкчије прописано.

На одређивање показатеља капитала банкарске групе из тачке 13. став 1. ове одлуке који су већи од прописаних сходно се примењују одредбе одлуке из става 2. ове тачке, као и одредбе другог прописа који Народна банка Србије може да донесе на основу члана 23. став 10. Закона, осим ако овом одлуком није друкчије прописано.

Капитални захтев за кредитни ризик

15. Највише матично друштво је дужно да за израчунавање износа ризиком пондерисаних изложености за кредитни ризик, ризик друге

уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука за банкарску групу користи стандардизовани приступ или приступ заснован на интерном рејтингу (IRB приступ), у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

16. Највише матично друштво је дужно да укупан износ изложености из тачке 15. и изложености ризику измирења/испоруке (осим по основу слободних испорука) израчунава за сваког појединачног члана банкарске групе, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, као и збирно за банкарску групу у складу са овом одлуком.

Капитални захтев за тржишне ризике

17. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за тржишне ризике израчунава у складу са овом одлуком и одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

18. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за ценовни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе израчунатих у складу са одредбама одлуке којом се уређује адекватност капитала банке које се односе на израчунавање капиталних захтева за тржишне ризике.

Изузетно од става 1. ове тачке, за чланове банкарске групе који испуњавају услове за израчунавање капиталног захтева за ценовни ризик у складу са одредбама одлуке из тог става које се односе на израчунавање ризиком пондерисаних изложености за кредитни ризик – највише матично друштво може израчунавати капиталне захтеве за ценовни ризик у складу с тим одредбама.

19. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за девизни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе код којих је збир укупне нето отворене девизне позиције и апсолутне вредности те позиције у злату већи од 2% њиховог капитала. Капитални захтев за девизни ризик сваког члана банкарске групе израчунава се у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе обрачунава се на основу података из појединачних финансијских извештаја чланова банкарске групе – применом методе агрегирања, без могућности међусобног нетирања позиција с различитим предзнаком тих чланова.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе може се обрачунати и применом метода пуне консолидације, под условом и на начин који су за примену овог метода код утврђивања те позиције прописани одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Укупна отворена девизна позиција банкарске групе, као збир укупне нето отворене девизне позиције и апсолутне вредности нето отворене позиције у злату, не може бити већа од 20% капитала банкарске групе, с тим да се на израчунавање те позиције сходно примењују одредбе ове одлуке, одлуке којом се уређује управљање ризицима банке и одлуке којом се уређује адекватност капитала банке.

20. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за робни ризик израчунава као збир појединачних капиталних захтева за овај ризик свих чланова банкарске групе израчунатих у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

20а. За потребе израчунавања нето позиција и капиталног захтева за тржишне ризике на консолидованој основи, банка може пребити позиције у једној банци или члану банкарске групе с позицијама у другој банци или другом члану банкарске групе.

Народна банка Србије може банци дати сагласност за пребијање у складу са ставом 1. ове тачке ако на основу достављене документације утврди да су испуњени следећи услови:

1) распоређивање капитала у оквиру групе оцењено је као одговарајуће узимајући у обзир карактеристике банкарске групе, односно банке, као и ризике којима је изложена или може бити изложена, а у складу је с потребама банкарске групе и свих њених чланова појединачно;

2) прописи у држави порекла члана банкарске групе омогућавају пружање међусобне финансијске подршке унутар групе или постоји закључен споразум о финансијској подршци унутар банкарске групе.

За чланове банкарске групе који се налазе у државама које нису чланице Европске уније, поред услова из става 2. ове тачке, морају бити испуњени и следећи услови:

1) ти чланови банкарске групе сматрају се страном банком или су признати као инвестициона друштва у тим државама;

2) ти чланови банкарске групе на појединачној основи испуњавају капиталне захтеве који су еквивалентни захтевима утврђеним одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

3) у тим државама не постоје прописи који би могли значајно да утичу на пренос средстава унутар банкарске групе.

Капитални захтев за оперативни ризик

21. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за оперативни ризик израчунава применом приступа основног индикатора, стандардизованог приступа, односно алтернативног стандардизованог приступа, напредног приступа или комбинације наведених приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке – на консолидованој основи.

Ако највише матично друштво примењује приступ основног индикатора, дужно је да индикатор изложености на нивоу банкарске групе израчунава на основу података из консолидованог биланса успеха у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво примењује стандардизовани приступ, односно алтернативни стандардизовани приступ, дужно је да:

- капитални захтев на нивоу банкарске групе израчунава на основу података из консолидованог биланса успеха;
- обезбеди, на нивоу банкарске групе, јединствене политике, поступке и критеријуме за распоређивање пословних активности у линије пословања;
- обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену овог приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво за обрачун капиталног захтева користи напредни приступ, дужно је да обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену овог приступа у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако највише матично друштво или њему подређено друштво из банкарске групе за израчунавање капиталног захтева користи комбинацију приступа у смислу става 1. ове тачке, дужно је да обезбеди, на нивоу банкарске групе, испуњеност услова за примену ове комбинације у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Капитални захтев за остале ризике

21а. Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за остале ризике банкарске групе израчунава као збир појединачних капиталних захтева за ризике из ст. 2. и 3. ове тачке свих чланова банкарске групе.

Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за ризик прилагођавања кредитне изложености (CVA ризик) за сваког члана банкарске групе израчунава у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Највише матично друштво је дужно да капитални захтев за велике изложености за сваког члана банкарске групе израчунава у складу са одлуком којом се уређује управљање ризицима банке.

Услови и начин давања сагласности Народне банке Србије

22. Народна банка Србије даје сагласност банкарској групи за примену:

- IRB приступа за израчунавање кредитним ризиком пондерисаних изложености (укључујући и сопствене процене LGD параметара и фактора конверзије и примену приступа интерних модела за израчунавање изложености банке по основу власничких улагања);
- сопствене процене фактора волатилности за сложени метод за финансијска средства обезбеђења;
- метода интерних модела за стандардизоване споразуме о нетирању;
- напредног приступа за израчунавање капиталног захтева за оперативни ризик;
- метода интерног модела за израчунавање капиталног захтева за ризик друге уговорне стране;
- приступа интерних модела за израчунавање капиталног захтева за ценовни, девизни или робни ризик;
- интерних модела за вредновање опција (интерни модел за израчунавање делта, гама и вега коефицијената);
- модела осетљивости за израчунавање позиција у финансијским инструментима;
- приступа интерне процене за обрачун износа ризиком пондерисаних изложености за секјуритизоване изложености применом IRB приступа.

За добијање сагласности из става 1. ове тачке, Народној банци Србије доставља се заједнички захтев с потребном документацијом, под условима и на начин прописаним одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Кад је надлежна за контролу на консолидованој основи банке која је подређена банкарском холдингу са седиштем у Европској унији, Народна банка Србије у поступку одлучивања по захтеву из става 2. ове тачке сарађује с надлежним регулаторним телима држава у којима је седиште члана банкарске групе.

Остали захтеви за банкарску групу

Изложеност банкарске групе

23. Изложеност банкарске групе према једном лицу или групи лица која се сматрају повезаним лицима у смислу Закона израчунава се на основу консолидованог биланса стања банкарске групе који се односе на то лице или ту групу.

На израчунавање укупне изложености према једном лицу или групи лица која се сматрају повезаним лицима у смислу Закона сходно се примењују одредбе одлуке којом се уређује управљање ризицима банке. Највише матично друштво је дужно да за банкарску групу примењује лимите изложености у складу са одлуком којом се уређује управљање ризицима банке.

Улагања у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине

24. На лимите улагања банкарске групе у лица која нису лица у финансијском сектору и у основна средства и инвестиционе некретнине примењују се одредбе члана 34. Закона.

За израчунавање лимита улагања из става 1. ове тачке користи се капитал банкарске групе на консолидованој основи, а износ овог улагања израчунава се на основу консолидованих финансијских извештаја.

Интерни капитал

25. Највише матично друштво је дужно да на нивоу банкарске групе успостави континуирани процес интерне процене адекватности капитала, као и да врши расподелу интерног капитала.

Највише матично друштво дужно је да у процесу интерне процене адекватности капитала на банкарску групу сходно примењује одредбе Закона, прописа којима се уређује управљање ризицима банке, односно другог прописа који Народна банка Србије може да донесе на основу члана 35в. став 5. Закона.

Објављивање података и информација на консолидованој основи

26. Највише матично друштво је дужно да на банкарску групу сходно примењује одредбе одлуке којом се уређује објављивање података и информација банке.

Начин извештавања Народне банке Србије

27. Највише матично друштво је дужно је да успостави поуздан систем извештавања који ће обезбедити прикупљање од чланова банкарске групе информација потребних за ефикасно спровођење одредаба ове одлуке, одлуке којом се уређује адекватност капитала банке и прописа којима се уређује управљање ризицима банке.

28. Највише матично друштво је дужно да Народној банци Србије доставља податке о структури банкарске групе, односно податке о саставу групе друштава у оквиру које послује, као и о саставу и члановима банкарске групе.

Подаци о саставу банкарске групе и групе друштава у оквиру које банка послује садрже списак чланова обе групе и шематски приказ њихове међусобне повезаности по основу власништва (директног и индиректног) и по основу управљачких односа (директних и индиректних).

Подаци о члану банкарске групе садрже: пословно име, седиште, матични број, претежну делатност, висину билансне суме, износ капитала, учешће других чланова банкарске групе у капиталу и/или управљачким правима тог члана, податке о лицима именованим у органе управљања члана банкарске групе (име и презиме, матични број) и друге податке.

Подаци из ове тачке достављају се на обрасцима СБГ – 1, СБГ – 2 и СБГ – 3, који су одштампани уз ову одлуку и њен су саставни део.

29. Највише матично друштво је дужно да за банкарску групу доставља Народној банци Србије:

- извештаје састављене на консолидованом нивоу у складу са одлуком којом се уређује извештавање банака;
- извештаје састављене на консолидованом нивоу прописане одлуком којом се уређује извештавање о адекватности капитала банке;
- усвојене консолидоване годишње финансијске извештаје;
- консолидоване ревидиране годишње финансијске извештаје;
- усвојен извештај спољног ревизора о консолидованим годишњим финансијским извештајима, укључујући и напомене уз те извештаје;
- остале податке на захтев Народне банке Србије.

30. Највише матично друштво је дужно да податке из тачке 28. ове одлуке са стањем на дан 31. децембра текуће године доставља Народној банци Србије – најкасније 31. јануара наредне године.

Највише матично друштво је дужно да о промени података о структури банкарске групе обавести Народну банку Србије у року од 30 дана од дана настанка промене.

31. Највише матично друштво је дужно да консолидоване годишње финансијске извештаје из тачке 29. ове одлуке доставља Народној банци Србије у роковима и на начин који су прописани Законом.

Највише матично друштво је дужно да извештаје из тачке 29, алинеја прва, ове одлуке доставља на начин и у роковима који су прописани одлуком из те алинеје.

Највише матично друштво је дужно да извештаје из тачке 29, алинеја друга, ове одлуке доставља на начин и у роковима који су прописани одлуком из те алинеје.

32. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о спровођењу одредаба Закона о банкама које се односе на контролу банкарске групе на консолидованој основи („Службени гласник РС“, бр. 86/2007, 63/2008 и 112/2008).

33. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се од 31. децембра 2011. године.

ИО НБС бр. 44

16. јуна 2011. године
Београд

Председавајући
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Дејан Шошкић, с.р.

Образец СБГ – 1

 (пословно име и седиште банке)

 (матични број банке)

ОБАВЕШТЕЊЕ О САСТАВУ ГРУПЕ ДРУШТАВА

Редни број	Матични број члана	Пословно име и седиште члана

ШЕМА ГРУПЕ ДРУШТАВА

У _____, __. __. 20__ године

 (телефон за контакте)

Обавештење сачинио/ла

 (потпис)

Образац СБГ – 2

 (пословно име и седиште банке)

 (матични број банке)
ОБАВЕШТЕЊЕ О САСТАВУ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Редни број	Матични број члана	Пословно име и седиште члана

ШЕМА БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Обавештење сачинио/ла

У _____, __. __. 20 __. године

 (потпис)

 (телефон за контакте)

(пословно име и седиште банке)

(матични број банке)

Редни број члана: _____

Стање на дан: _____.____.20____. године

ПОДАЦИ О ЧЛАНУ БАНКАРСКЕ ГРУПЕ

Редни број	Опис	Ознака	Садржај
1.	Пословно име члана	–	
2.	Матични број члана	–	
3.	Седиште и адреса члана	–	
4.	Подаци за контакт	–	Телефон, број факса, имејл
5.	Правна форма	01	Акционарско друштво
		02	Друштво са ограниченом одговорношћу
		03	Командитно друштво
		04	Ортачко друштво
6.	Врста правног лица	01	Банка
		02	Друштво за осигурање
		03	Платна институција, односно институција електронског новца
		04	Друштво за управљање отвореним инвестиционим фондом, друштво за управљање алтернативним инвестиционим фондовима, односно друштво за управљање добровољним пензијским фондом
		05	Инвестиционо друштво
		06	Привредно друштво које обавља послове финансијског лизинга
		07	Финансијски холдинг, односно мешовити финансијски холдинг
		08	Остало
7.	Повезаност највишег матичног друштва с чланом	01	Контролно учешће
		02	Знатно учешће
		03	Остало

8.	Делатност члана	–	Претежна делатност из решења Агенције за привредне регистре
9.	Актива (билансна и ванбилансна) члана	–	Износ, у хиљадама динара, на дан 31. децембра претходне године или 30. јуна текуће године
10.	Капитал члана	–	Износ, у хиљадама динара, на дан 31. децембра претходне године или 30. јуна текуће године
11.	Проценат учешћа банкарске групе у капиталу члана	–	
12.	Проценат учешћа банкарске групе у правима гласа члана	–	
13.	Изложеност банкарске групе према члану	–	Износ кредита и потраживања по другим основама, као и потенцијалних потраживања банкарске групе од члана
14.	Састав управног одбора члана	–	
15.	Састав извршног одбора члана	–	
16.	Број запослених	–	
17.	Последња година за коју је обављена ревизија	–	
18.	Пословно име и седиште овлашћеног ревизора	–	

У _____, __. __. 20__ године

Обавештење сачинио/ла

(телефон за контакт)

(потпис)